

VORMSI SAAR

Reisikirjeldus

Vormsi on päikeseline, salapärane ja külalislahke saar, mis pakub oma puutumatu loodusega rohket avastamisrõõmu igal aastaajal. Vormsi on suuruselt neljas saar Eestis (93 km²), kuuludes Lääne maakonda ja moodustades iseseisva Vormsi valla. Mandrist lahutab Vormsit kitsas veeriba – Voosi kurk ja Hiiumaast - veidi laiem Hari kurk.

Ajakava

Väljasõit kooli juurest kell..... Kell .....praam Rohuküla - Sviby.

Vormsi puutumatu loodus, põnev ajalugu, salapärasus ja külalislahkus pakub avastamisrõõmu igal aastaajal.

Saarel 413 elanikku. Peamisteks tegevusaladeks on turism, põllu- ja metsamajandus ning kalapüük.

Vormsis elas enne Teist Maailmasõda umbes 2500 inimest, enamik neist **rannarootslased**. Rootslased elasid saarel 1944. aastani, mil koos Rootsi tagasi mindi. Vormsi rannarootsi minevikust annavad tunnistust ka saare võõrakõlalised kohanimed, **Püha Olavi kirik** ja kalmistu **rõngasristid**. 14. sajandist pärit **Vormsi kirik** on saare ajaloo ja kultuuri peamine mälestis. Pärast rootslaste põgenemist saarelt II Maailma sõja lõpus, seisis Hullo külas asuv kirik pikalt tühjana. Kirik taasõnnistati 1990. aasta Olavipäeval. Rõngasriste hakati saarel kasutama 17. sajandil. Vanim säilinud rist on 1743. aastast, noorim 1923-ndast.

Kirikuaia sissekäigu juures näeb 2. juunil 1929. aasta püstitatud **Vabadussõja mälestussammast**. See on üks väheseid mälestusmärke, mis nõukogude ajal püsima jäi. Ausammas on kohalikust raudkivist ning sellele on kantud 1919. aastal Vabadussõjas langenud kolme vormsilase nimed: J. Liljebäck, H. Timmerman ja L. Sträng

Parima ülevaate Vormsi ajaloost saab **Vormsi Talumuuseumis**. Talumuuseumis on taastatud rannarootsi talu koos kõige seal leiduvaga. Seda on tehtud nii fotode ja kirjalike allikate kui ka Vormsil sündinud ja sõja ajal Rootsi põgenenud rannarootslaste mälestuste põhjal. Muuhulgas võib siit leida maitsekalt renoveeritud rookatustega hooneid, fotonäitusi ja suurt hulka tarbeesemeid. Lisaks toimib ka traditsiooniline suitsusaun, mis on uuesti üles ehitatud.

Norrby alumine ja **ülemine majakas**, mis asuvad saare idaosas, on ehitatud 1935. aastal raudbetoonist. Norrby ülemine tuletorn on enne II maailmasõda ehitatud tornidest suurim, selle läbimõõt 3 ja ehituskõrgus 34 meetrit. Alumise tuletorni kõrgus on 22 meetrit ja läbimõõt 2 meetrit.

Külastame saare keskosas asuvat **Prästvike järve**. See kunagine merelaguun on praeguseks suures osas roogu kasvanud, kuid säilitanud oma tähtsuse rannikumere kalade koelmu- ja turgutuskohana. Järve linnustik on arvukas ja mitmekesine. Järve põhjaosas avanevad arvukad allikad, neist suurim on Suur- ehk Ohvriallikas. Lähedalolev matkarada viib vaatlustorni juurde, kus ka omapärane Lubjakünka allikas. Selle ümber aga on kujunenud lubjarikkad allikalised niidud, kus kasvab erinevaid käpaliste liike.

Praam tagasi mandrile Sviby sadamast kell ..... Koju saabume .....

Hind sisaldab

- bussisõidu
- laevapiletid Rohuküla - Sviby - Rohuküla
- giiditeenuse
- Muuseumi pileti

Lisatasu eest

Lõunasöök

Küsi hinda oma rühmale